

ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΚΥΘΡΕΑ

ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ

ΧΡΟΝΙΑ 44

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022

Αρ. ΤΕΥΧΟΥΣ 132

Φωτο: Πέτρος Πετρίδης

Αγωνιστικά πανό του Σωματείου της δεκαετίας του 1980.
(Εικαστική παρέμβαση της Κάτιας Σαββίδου, εκδήλωση έκδοσης
Κυθρέας Κάτοπτρον, Παλαιά Αγορά Παλουριώτισσας, 26.10.2022)

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ

ΤΕΤΡΑΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ
ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΥΘΡΕΑΣ

Ετήσια συνδρομή:

Για το εσωτερικό: €10.00

Για το εξωτερικό: €20.00

Τιμή τεύχους: €5.00

Συντακτική Επιτροπή:

Πέτρος Παπαγεώργης, Ανδρέας Παπαβαρνάβας, Ανθή Πέτσα-Σαββίδου

Υπεύθυνη έκδοσης: Ανθή Πέτσα-Σαββίδου

Υπεύθυνος διορθώσεων: Πέτρος Παπαγεώργης

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Τομπάζη 46, 1055 Λευκωσία - Κύπρος
Τηλ. 00357-22751274

Ηλεκτρονική επικοινωνία: antpetsas74@yahoo.gr

Ιστοσελίδα: www.eleftheri-kythrea.com

facebook: Eleftheri Kythrea Magazine

Εκτύπωση: Τυπογραφεία Στ. Λειβαδιώτη Λτδ.,
Τηλ. 22438968, Φαξ: 22435698, Λευκωσία

ISSN 0259 3556

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ανθής Πέτσα-Σαββίδου	Προλόγισμα της υπεύθυνης έκδοσης	3
Χρίστου Αρτεμίου	Αγία Μαρίνα.....	4
Χριστόδουλου Χατζηχριστοδούλου	Ο ξανθός Άγιος, ο Νεομάρτυς χωρίς όνομα	7
Νίκου Ορφανίδη	<i>Ο ωτακουστής του Παραδείσου</i> (αποσπάσματα)	9
Γιάννης Χρυσοστόμου	Μονόλογος με τον Θεό για το χωρικό μου (ποίημα)	12
Κωστή Κοκκινόφτα	Το μουσείο Αγώνος ΕΟΚΑ 1955-1959 της Ιεράς Μονής Αγίου Παντελεήμονος Αχεράς	13
Κωνσταντίντου & Θεοδόση Κοντού	Κυθρέα - Ξεριζωμός 1974 (ποίημα).....	16
Ali Baturay	Ευτυχώς που τα παιδιά μας εργάζονται στη Νότια Κύπρο και έτσι δεν μεταναστεύουν σε άλλα μέρη.....	17
Στέλιου Παπαντωνίου	Στην Κυθρέα	20

ΕΝΘΕΤΟ

**Εκδήλωση για το βιβλίο *Κυθρέας Κάτοπρον*
του μ. Χριστόδουλου Πέτσα, πρώην Προέδρου του Σωματείου**

	Χριστόδουλος Πέτσας - Βιογραφικό	22
	Ρεπορτάζ για την εκδήλωση που έγινε στις 26.10.2022..	23
Πέτρου Πετρίδη	Να ξυπνήσουν όσοι κοιμούνται (ποίημα)	24
Μαίριλυν Ζαννέτου	Χριστόδουλου Πέτσα: <i>Κυθρέας Κάτοπρον</i>	25
Κωστή Κοκκινόφτα		
Δρος Αικατερίνης Χρ. Αριστείδου	Η αγωνία και ο συνεχής αγώνας του Χρ. Πέτσα	31
Ανθής Πέτσα-Σαββίδου	Αντιφώνηση	36
Κάτιας Σαββίδου	Εικαστική παρέμβαση: Η ζωή και η δράση του Χρ. Πέτσα μέσα από κειμήλια και φωτογραφίες	38
Ανθής Πέτσα-Σαββίδου (επιμέλεια)	Σταχυολογήματα από το Διαδίκτυο	41
Χάρη Λεμονοφίδη	<i>Γη της λεμονιάς, της ελιάς...</i>	46
Χρίστου Χριστοδούλου	Παναγιώτης Τσέλιγκας, η δική μου έρευνα.....	49
Σταυρούλας Ζάχου	Θυμάμαι... ..	56
Αναξαγόρα Παφίτη	Της μνήμης κονταροχτυπήματα... ..	58

Πέτρου Στυλιανού	Στην σκλαβωμένη χιλιάκριβη Χρυσίδα μας ή να 'ταν να σε ξανάβλεπα Χρυσίδα Αγαπημένη (ποίημα)	61
Άκης Καραπαναγιώτης	Κυθρέα (ποίημα)	64
Άνας Τενέζη	Ο καημός του πρόσφυγα (ποίημα)	65
Χρυσόδεμης Παπακωνσταντίνου	2022: Εκδηλώσεις του Δήμου Κυθρέας	68
Μάριου Ζαμπακίδη	Γιορτή Αγίου Δημητρίου (ομιλία)	73
Κώστας Μόντης	Τουρκική εισβολή (ποίημα)	75
Μιχάλη Πασιαρδή	Εσύ δεν λες τίποτα... (ποίημα)	76
Χάρη Μάρκου Λεμονοφίδη	Μάνα (ποίημα)	77
Χάρη Μάρκου Λεμονοφίδη	Ταξίδι ονειρεμένο (ποίημα)	77
Ανθής Πέτσα-Σαββίδου (επιμέλεια)	Κηδεία Αγνοούμενου Κωνσταντίνου (Ντίνου) Χατζηκυπριανού	79
	Επικήδειος: Γιάννη Χατζηκυπριανού	79
Ανθής Πέτσα-Σαββίδου (επιμέλεια)	Αυτοί που έφυγαν	82
	Γεωργία Παπακυπριανού Ζερβού, Themis Papan- dopoulos, Ζαχαρίας Ζαχαριάδης, Νίκος Γρηγορίου, Ζωούλα Χωραΐτη, Κωνσταντίνος Λέβας, Ελένη Χρί- στου Δεσπότη, Γεωργία Σπανού Μουζούρη, Παναγιώ- της Παπαγεωργίου, Ανδρέας Ιωάννου.	

Προλόγισμα

της Ανδής Πέτσα-Σαββίδου

Ακόμα ένα τετραμηνιαίο τεύχος, ακόμα μια καταγραφή της τοπικής ιστορίας της Κυθρέας και της ανθρωπογεωγραφίας της όπως και της επιμονής και του πόθου της επιστροφής μέσα από τη γραφίδα Κυθρεωτών και εκλεκτών συνεργατών που συντείνουν στο να «ζει» το περιοδικό για σχεδόν μισό αιώνα.

Τα χρόνια περνούν, οι άνθρωποι φεύγουν, οι μνήμες ξεθωριάζουν, οι αντοχές λιγοστεύουν... Και εμείς μέσα από τις σελίδες του περιοδικού, αντιστεκόμαστε! Με την αναμόχλευση της μνήμης, την καταγραφή γεγονότων που μας σημάδεψαν, τη μεταφορά εμπειριών, την περιγραφή του τόπου μας σπιδαμή με σπιδαμή, πέτρα με πέτρα.

Παράλληλα επιδιώκεται, μέσα από διάφορες εκδηλώσεις του Δήμου και των οργανωμένων συνόλων, ο συγχρωτισμός και η συσπείρωση της τοπικής μας κοινωνίας για να συνεχίσουμε να υπάρχουμε ως Κυθρεώτες...

Με το κάθε συναπάντημα «ζωντανεύει» η ταυτότητα και οι δεσμοί γίνονται δυνατότεροι, γίνεται ανασύνταξη δυνάμεων, μαζεύουμε ξανά τις σκόρπιες ψηφίδες, συμπληρώνουμε και συνεχίζουμε το όνειρο, το όνειρο της επιστροφής.

Με αυτό το σκεπτικό, έγινε η έκδοση από το Σωματείο των πενήντα μελετών του πρώην Προέδρου του Σωματείου μακ. Χριστόδουλου Πέτσα, *Κυθρέας Κάτοπιτρον*, ώστε η τοπική ιστορία, η συσσωρευμένη γνώση του και οι δικές του εμπειρίες δεκαετιών από τη ζωή στην Κυθρέα να ενεργήσουν ως καταλύτης ενάντια στη λήθη αλλά και ως συνδεδετικός κρίκος του χθες με το σήμερα.

Στις 26 Οκτωβρίου γιόμισε ο εκδειακός χώρος της Παλιάς Αγοράς Παλλουριωτίσας με πανό του Σωματείου από τη δεκαετία του 1970 και του 1980, με πλακάτ και φωτογραφίες - κειμήλια/φυλαχτά από τους αγώνες για επιστροφή - και ξανάφερε μνήμες από τις μεγαλειώδεις πορείες οι οποίες ξεκινούσαν από την εκκλησία της Παναγίας στην Παλλουριωτίσσα και κατέληγαν στο οδόφραγμα της Μιας Μηλιάς. Με τους ανώτατους άρχοντες, τους πολιτικούς και κομματάρχες και με Κυθρεώτες και κατοίκους από την περιοχή, που κατέφθαναν από όλες τις επαρχίες. Και που όλοι μαζί απαιτούσαν τα νόμιμα δικαιώματά μας στη γη που μας γέννησε και ανάδρεψε.

Η συγκίνηση στις 27 του Οκτώβρη εμφανής και έντονη, γένηκε εντονότερη με την προβολή στιγμιότυπων από τις πορείες. Στην οδόνη παρέλασαν μορφές αγαπημένες, άνθρωποι που αφιέρωσαν κόπο και χρόνο στον αγώνα για επιστροφή. Παρέλασε η νοικοκυρά που έχασε το σπίτι της, ο αγρότης που ξεριζώθηκε από τον τόπο του, η γυναίκα του αγνοούμενου, η μάνα του αδικοχαμένου στρατιώτη.

Μνημόσυνο και υπόσχεση πως ο αγώνας μας συνεχίζεται. Πως μέσα από το περιοδικό και με τα ελάχιστα πλέον μέσα που έχουμε στη διάθεσή μας και μέχρι τη δικαίωση θα είμαστε εδώ, ενεργοί πολίτες, ενεργοί Κυθρεώτες.

(Με αφορμή την έκδοση του Σωματείου *Κυθρέας Κάτοπιτρον*)